

Prediction of love trauma syndrome based on early maladaptive schemas with the mediating role of emotion regulation

Abstract

Introduction: Love trauma syndrome can be associated with many anxieties and negative side effects. The aim of this study was to investigate the mediating role of emotion behavioral regulation in relation to early maladaptive schemas and love trauma syndrome.

Methods: The present study was descriptive-correlational and structural equation modeling. The statistical population of the present study included male and female students of Shiraz universities in 1399. By available sampling method, 341 people were selected to participate in this study. Data collection tools included emotion behavioral regulation questionnaire, love trauma syndrome questionnaire and early maladaptive schemas questionnaire. Pearson correlation coefficient and path analysis using AMOS software were used to analyze the data.

Results: The results showed that the correlation coefficient between early maladaptive schemas and adaptive emotion regulation and maladaptive emotion regulation with love trauma syndrome was significant at the level of 0.01. Behavioral regulation of emotion also had a mediating role in the relationship between early maladaptive schemas and love trauma syndrome ($P < 0.05$).

Conclusion: Based on the findings of this study, health professionals can design the necessary interventions to correct the initial maladaptive schemas and emotion regulation strategies in people with love trauma syndrome and thus overcome them with possible psychological damage.

Keywords: Early maladaptive schemas, emotion regulation, love trauma

پیش‌بینی نشانگان ضربه عشق بر اساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه با نقش میانجی تنظیم هیجان

اکرم علیزاده مقدم^۱مسعود محمدی^۲قاسم نظیری^۳سجاد امینی منش^۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۳/۲۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۶/۲۹

چکیده

مقدمه: نشانگان ضربه عشق می‌تواند با پریشانی و عوارض منفی متعددی همراه باشد. پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش واسطه‌های تنظیم رفتاری هیجان در رابطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان ضربه عشق انجام شد.

روش: مطالعه حاضر، توصیفی-همبستگی و از نوع مدل‌سازی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل دانشجویان دختر و پسر دانشگاه‌های شهر شیراز در سال ۱۳۹۹ بود که با روش نمونه‌گیری در دسترس تعداد ۳۴۱ نفر برای شرکت در این مطالعه انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه تنظیم رفتاری هیجان، پرسشنامه نشانگان ضربه عشق و پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه بود. برای تحلیل داده‌ها از روش‌های ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر با بهره‌گیری از نرم افزار ایموس استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که ضریب همبستگی بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و تنظیم هیجان سازگارانه و تنظیم هیجان ناسازگارانه با نشانگان ضربه عشق در سطح ۰/۰۱ معنادار بود. همچنین تنظیم رفتاری هیجان در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان ضربه عشق دارای نقش میانجی بود ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری: بر این اساس متخصصان حوزه سلامت می‌توانند به استناد یافته‌های این مطالعه، به طراحی مداخلات لازم به منظور اصلاح طرحواره‌های ناسازگار اولیه و راهبردهای تنظیم هیجان در افراد با نشانگان ضربه عشق بپردازند و بدین طریق آنها را در غلبه بر آسیب‌های روانی احتمالی یاری برسانند.

کلید واژه‌ها: طرحواره‌های ناسازگار اولیه، تنظیم هیجان، ضربه عشق

^۱ دانشجوی دکتری روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، دانشکده اقتصاد و مدیریت، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

^۲ استادیار، گروه روانشناسی، دانشکده اقتصاد و مدیریت، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران. (نویسنده مسئول) Mmohamadis@yahoo.com

^۳ استادیار، گروه روانشناسی، دانشکده اقتصاد و مدیریت، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

^۴ استادیار، گروه روانشناسی، دانشکده اقتصاد و مدیریت، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.

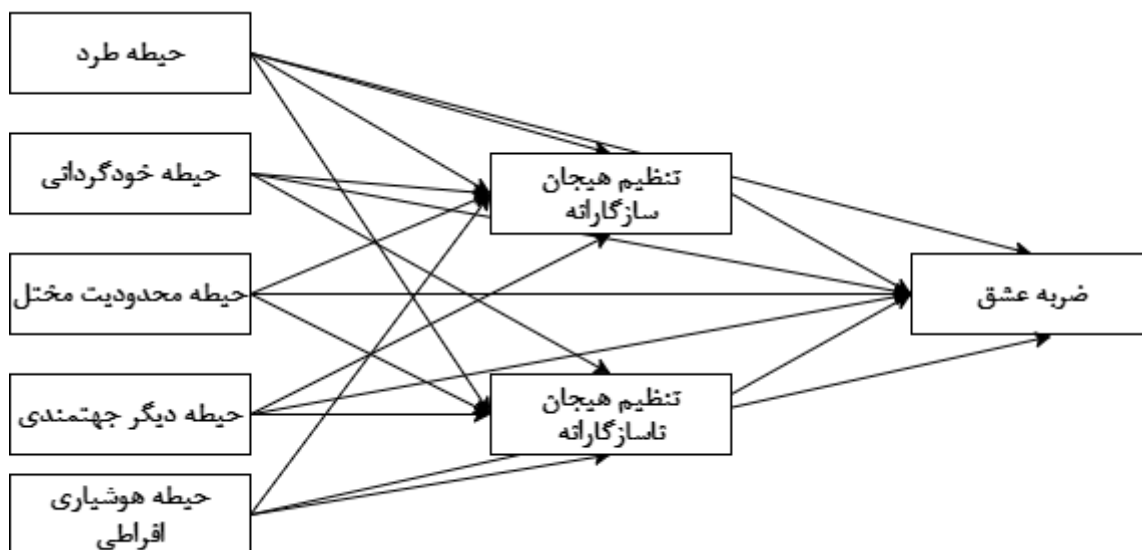
نیاز به تعلق، یکی از خصوصیات اصلی بشر است و یکی از اساسیترین نیازهای انسان از کودکی تا پیری است [۱]. یکی از جلوه‌های تعلق برای فرد عشق است. عشق رمانتیک انسانی، به عنوان عشق پرشور و یک پدیده میان فرهنگی شناخته شده است [۲]. عشق یکی از حیرت انگیزترین و در عین حال میتواند یکی از دردناکترین هیجانهایی باشد که تجربه میشود. گاهی اوقات روابط عاشقانه به دلایلی از هم گسسته میشود و پایان رابطه عاشقانه یکی از دردناکترین حوادثی است که افراد میتوانند در زندگی خود تجربه کنند [۳]. به لحاظ روانی، روابط بسیار صمیمی و پایدار به ویژه روابط عاشقانه برای افراد، بسیار مهم است و جایگزینی روابط عاشقانه از دست رفته به دلیل تعهد و صمیمت عاطفی بالا، کار بسیار سختی است و ممکن است باعث بروز نشانگان ضربه عشق به ویژه در نوجوانان و جوانانی شود که روابط عاشقانه یکی از ابعاد اصلی در زندگی آنها است [۴]. نشانگان ضربه عشق شامل مجموعه نشانها و علائم شدیدی است که موجب اختلال در عملکرد فرد در بسیاری از حوزهها از جمله تحصیلی، اجتماعی و شغلی میشود [۵]. افراد ابتدا ضربه عشق را به عنوان "شوک" تجربه میکنند چرا که ضربه عشق، انتظارات فرد مورد نظر را از رابطه و پیشرفتهای امنیت در ارتباط، نقض میکند [۶]. در نتیجه ضربه عشق به عنوان استرسی شدید و آسینزا تجربه میشود که اغلب با احساس وحشت، ترس و درماندگی همراه است و مشابه با صدماتی است که افراد در رابطه با مرگ و یا تهدید به مرگ تجربه میکنند. به این معنا که فرد پریشانی قابل توجه عاطفی، روانی و یا جسمانی را پس از ضربه تجربه میکند [۷]. به نظر میرسد که طرحواره‌های سازگار اولیه در پیش بینی نشانگان ضربه عشق دارای نقش معنادار است چرا که یافته برخی از مطالعات بیانگر نقش معنادار طرحواره‌های اولیه در شروع و تداوم روابط صمیمانه و تجارب و کیفیت اینگونه روابط میباشد.

طرحواره بر اساس تجارب ذهنی مربوط به دوران اولیه زندگی شکل میگیرد و بر ارزیابی اطلاعات دریافت شده از دنیای پیرامون و چگونگی پردازش آنها تاثیر میگذارد [۸]. یانگ بر این باور است که طرحواره‌های ناسازگار اولیه به دلیل عدم ارضای نیازهای هیجانی و عاطفی اساسی دوران کودکی به وجود می‌آیند؛ نیازهایی همچون دل‌بستگی ایمن به مراقبان، خودگردانی، احساس کفایت و هویت، آزادی در ابراز نیازها و هیجانات، خودانگیختگی و تفریح، محدودیتهای واقع‌بینانه و خویش‌تنداری [۹]. در هر مرحله تحولی جدید که مستلزم نقشها، مسئولیتهای، انتظارات شناختی و سازگاریهای متعدد با شرایط موجود است، طرحواره‌ها و راهبردهای مقابله‌ای قبلی با چالش رو به رو میشود. افرادی که در بستر پرورشی ناکارآمد رشد یافته‌اند، بیشتر در معرض سبکهای شناختی انعطاف‌ناپذیر و راهبردهای مقابله‌ای ناکارآمد قرار دارند و به احتمال بیشتر، در گذار از مراحل تحولی زندگی همچون تجربه روابط عاشقانه با مشکل مواجه خواهند شد [۱۰]. طرحواره‌هایی که در کنار آمدن با رویدادهای منفی اوایل زندگی به کار گرفته شده‌اند، اغلب در برخورد با رویدادهای بعدی زندگی ناکارآمد و ناسازگارانه هستند و میتوانند موجب تضعیف عملکرد فرد شوند [۱۲]. یافته مطالعات متعدد گویای این است که طرحواره‌های ناسازگار اولیه ممکن است با ایجاد تاثیر منفی بر روابط بعدی در زندگی، از توانایی فرد برای برقراری یک رابطه عاشقانه سالم و رضایت بخش، ادامه و خاتمه آن به شکلی منطقی اختلال ایجاد کنند و افراد با طرحواره‌های ناسازگار اولیه از مشکلات بیشتر در روابط بین فردی خبر میدهند [۱۲-۱۴]. در این به نظر میرسد که تنظیم هیجان میتواند در رابطه بین

طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان ضربه عشق دارای نقش میانجی با شد و در واقع طرحواره‌های ناسازگار اولیه از طریق تاثیر بر راهبردهای تنظیم هیجان می‌توانند پیش بین نشانگان ضربه عشق باشند.

تنظیم هیجان به ظرفیت نظارت، ارزیابی، فهم و اصلاح واکنش های هیجانی به شیوه‌های که برای عملکرد بهنجار سودمند است، اشاره دارد [۱۵] و ماهیتا فرایندی را در برمیگیرد که از طریق آن افراد هیجانهایشان را خواه به صورت هشیار یا ناهشیار به وسیله اصلاح تجارب یا تغییر موقعیت فراخواننده هیجان تنظیم میکنند [۱۶]. بنابراین تنظیم هیجان به عنوان مجموعه‌ای از راهبردها که با هدف تعدیل و تنظیم احساسات و تجارب ناخوشایند، فعال میشوند، به یک مفهوم چندبعدی شامل آگاهی و پذیرش احساسات، مهارت بکارگیری رفتارهای هدفمند و انعطاف پذیری در استفاده از راهکارهای مناسب برای تعدیل شدت و مدت پاسخ هیجانی اشاره دارد [۱۷]. مقابله و سازگاری با هیجان‌ات نقش عمده‌ای در تنظیم هیجانی ایفا میکند، چنانکه Lazarus [۱۷] این سازگاری و مقابله را تلاش‌های مداوم شناختی و رفتاری برای مدیریت تقاضاهای درونی و یا بیرونی میدانند به هنگامی که فرد با موقعیتهایی مواجهه میشود که فراتر از منابع شخص ارزیابی میشوند. برخی دیگر نیز سازگاری با هیجان‌ات را تلاش‌های آگاهانه و ارادی برای تنظیم هیجان‌ات در پاسخ به حوادث استرسزا میدانند [۱۸]. بنابراین در تنظیم هیجان‌ات فرایندهای شناختی و رفتاری هر دو نقش مهمی در مقابله با حوادث استرسزا دارند و ضعف در هر کدام از این حیطه‌ها، نشانگر اختلال در تنظیم هیجانی و افزایش احتمال بروز مشکلات روان‌شناختی است [۱۹]. به همین ترتیب شناسایی فرآیندهای رفتاری که باعث محافظت یا آسیب پذیری کمتر افراد نسبت به اثرات وقایع استرس‌زای زندگی میشود، برای ایجاد و توسعه برنامه‌های مداخلاتی مناسب برای افراد دارای مشکلات عاطفی مهم است چرا که اتخاذ راهبردهای رفتاری موثر تنظیم هیجان، یکی از اساسی‌ترین جنبه‌های سازگاری فردی در مواجهه با رویدادهای منفی زندگی قلمداد میشود و ناتوانی در بکارگیری راهبردهای رفتاری مناسب با تشدید هیجان‌ات منفی و آسیب روانی مرتبط است [۲۰]. Kraaij & Garnefski [۲۰] حواسپرتی، کناره‌گیری، مواجهه فعالانه، جستجوی حمایت جویی و نادیده گرفتن را به عنوان راهبردهای رفتاری تنظیم هیجان معرفی میکنند و حواسپرتی و کناره‌گیری را از راهبردهای ناسازگارانه تنظیم رفتاری هیجان و مابقی را از راهبردهای سازگارانه میدانند.

با توجه به شیوع بالای نشانگان ضربه عشق در بین افراد به خصوص دانشجویان و پیامدهای منفی روانی و عاطفی متعددی که این پدیده میتواند به همراه داشته باشد، انجام تحقیقات برای شناسایی عوامل مؤثر در افزایش احتمال بروز و تشدید نشانگان ضربه عشق حائز اهمیت است. با توجه به اینکه بر اساس مطالب ذکر شده چنین میتوان استدلال کرد که طرحواره‌های ناسازگار اولیه از طریق متاثر ساختن فرایند تنظیم هیجان میتواند پیدایش نشانگان ضربه عشق باشد؛ مطالعه حاضر به بررسی نقش واسطه‌ای تنظیم رفتاری هیجان در رابطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان ضربه عشق در دانشجویان می‌پردازد.

شکل ۱. مدل مفهومی تنظیم هیجان در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان ضربه عشق روش

این مطالعه از نظر هدف کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها توصیفی-همبستگی و از نوع مدل‌سازی معادلات ساختاری است. در ابتدا برای اخذ مجوز اخلاق از کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز با کد اخلاق IR.IAU.SHIRAZ.REC.۱۳۹۹,۰۴۰ اقدام شد. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل دانشجویان دختر و پسر دانشگاه‌های شهر شیراز در سال ۱۳۹۹ که با روش نمونه‌گیری در دسترس تعداد ۳۴۱ نفر برای شرکت در این مطالعه انتخاب شدند. پرسشنامه‌ها به صورت آنلاین طراحی شده و سپس لینک پرسشنامه‌ها از طریق فضای مجازی در دسترس دانشجویان برای تکمیل قرار گرفت و در توضیحات پرسشنامه ذکر شد که فقط دانشجویان واجد شرایط به پرسشنامه‌ها پاسخ دهند. معیارهای ورود به مطالعه شامل داشتن تجربه ضربه عشق، تمایل داشتن برای شرکت در پژوهش، دانشجو بودن و حداقل سن ۱۸ و حداکثر ۵۰ سال. معیارهای خروج شامل مخدوش بودن اطلاعات و عدم تمایل برای ادامه همکاری بود. طبق نظر کلاپین (۲۱) در معادلات ساختاری حجم نمونه حداقل ۲۰۰ نمونه لازم است. در این مطالعه برای دستیابی به نتایج معتبرتر، این تعداد به ۳۴۱ نفر افزایش یافت.

از ابزار زیر برای اندازه‌گیری متغیرها استفاده شد:

پرسشنامه تنظیم رفتاری هیجان (**Behavioral Emotion Regulation Questionnaire**): این پرسشنامه ۲۰ سوالی توسط Kraaij & Garnefski (۲۰) با هدف ارزیابی آنچه که افراد تمایل دارند پس از تجربه وقایع استرس‌زا برای تنظیم احساسات خود انجام دهند، طراحی شده است. دستورالعمل این پرسشنامه بدن گونه است: "هر کس هر از گاهی با رویدادهای منفی یا ناخوشایند روبرو می‌شود و هرکس به روش خود به آنها پاسخ می‌دهد. از شما خواسته می‌شود با توجه به سوالات زیر، مشخص کنید که شما معمولاً به هنگام تجربه اتفاقات منفی یا ناخوشایند چه کاری انجام می‌دهید. پرسشنامه تنظیم رفتاری هیجان از ۵ خرده‌مقیاس تشکیل شده است که هر کدام شامل ۴ آیتم است و پاسخها از ۱ (تقریباً هرگز) تا ۵ (تقریباً همیشه) متغیر است. مجموع نمره هر خرده‌مقیاس از

۴ تا ۲۰ و نمره کل پرسشنامه از ۲۰ تا ۱۰۰ متغیر است. خرده مقیاسهای این پرسشنامه عبارتند از: حواسپرتی (distraction)، کناره‌گیری (Withdrawal)، مواجهه فعالانه (Actively Approaching)، جستجوی حمایت جویی (Seeking social support) و نادیده گرفتن (Ignoring). این پرسشنامه در پژوهش کرایچ و گارنفسکی (۲۰۱۹) بر روی نمونه ۴۵۷ نفره اجرا شد و ضریب آلفای در خرده مقیاسها در بازه ۰/۸۶ تا ۰/۹۳ به دست آمد. همچنین پایایی این آزمون در طول زمان و اجرای مجدد نمایانگر پایایی آن بود. همچنین همبستگی بین خرده مقیاسها از ۰/۱۳ تا ۰/۵۷ بود که بیانگر روایی همگرایی این ابزار بود. خرده مقیاسهای پرسشنامه تنظیم رفتاری هیجان دارای همبستگی معنادار با پرسشنامه اضطراب افسردگی بیمارستان (Hospital Anxiety and Depression Scale) بودند که این بیانگر روایی همزمان آن بود. در مطالعه حاضر بررسی روایی و پایایی پرسشنامه تنظیم رفتاری هیجان بر روی گروه دانشجویان مورد مطالعه نشان داد که ضریب آلفای کرونباخ خرده مقیاسها از ۰/۷۷ تا ۰/۹۱ متغیر است که نشان دهنده همسانی درونی ابزار بود. ضریب بازآزمایی پرسشنامه بعد از سه هفته اجرای مجدد در بین ۴۴ نفر برابر ۰/۸۸ بود. نتایج بررسی روایی محتوا نشان داد که برای تمامی پرسشهای پرسشنامه نمره نسبت روایی محتوا (CVR) بالاتر از نمره مورد قبول ۰/۶۲ و متوسط شاخص روایی محتوی (CVI) نیز بالاتر از نمره مورد قبول ۰/۷۹ بود. همچنین جهت بررسی روایی همگرا پرسشنامه تنظیم رفتاری هیجان، همبستگی نمرات این پرسشنامه با پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان (Cognitive Emotion Regulation Questionnaire) بررسی شد که نشاندهنده همبستگی معنادار متوسط بین خرده مقیاسهای دو ابزار بود و روایی همزمان این پرسشنامه بود.

پرسشنامه نشانگان ضربه عشق (Love trauma syndrome): این پرسشنامه توسط Ross (۱۹۹۹) برای سنجش شدت ضربه عشق تهیه شد و شامل ۱۰ ماده ۴ گزینه‌ای است و یک ارزیابی کلی از میزان آشفتگی جسمانی، هیجانی، شناختی و رفتاری ناشی از ضربه عشق فراهم می‌آورد. طیف نمرات هر گویه از ۱ تا ۴ می‌باشد (۲۲). نقطه برش آن ۲۰ در نظر گرفته شده است و اگر نمره بین ۲۰ تا ۳۰ باشد به معنای تجربه جدی نشانگان ضربه عشق است. نمره بین ۱۰ تا ۱۹ نیز نشان دهنده این است که نشانگان ضربه عشق وجود دارد اما در حد قابل تحملتری است و نمره بین ۰ تا ۹ نشانگر وجود ضربه عشق در سطحی کاملاً قابل تحمل و کنترل شدنی است و به طور جدی عملکرد را مختل نمی‌کند. ضریب آلفا این پرسشنامه ۰/۸۱ و ضریب اعتبار آن در ایران با روش بازآزمایی با فاصله یک هفته ۰/۸۳ به دست آمده است (۲۳).

پرسشنامه طرحواره بانگ (Schema questionnaire-short form): بانگ و همکاران در سال ۱۹۹۸ پرسشنامه طرحواره طراحی کردند (۲۴). این پرسشنامه یک ابزار ۷۵ سؤالی برای سنجش ۱۵ طرحواره ناسازگار اولیه است و بر مبنای مقیاس لیکرت (کاملاً غلط=۱، تقریباً غلط=۲، بیشتر درست است تا غلط=۳، اندکی درست=۴، تقریباً درست=۵، کاملاً درست=۶) پاسخ داده می‌شود. ۱۵ طرحواره ناسازگار اولیه شامل طرحواره محرومیت هیجانی (گویه ۱-۵)، رهاشدگی/بی‌ثباتی (گویه ۶-۱۰)، بی‌اعتمادی/بدرفتاری (گویه ۱۱-۱۵)، انزوای اجتماعی/بیگانگی (گویه ۱۶-۲۰)، نقص/شرم (گویه ۲۱-۲۵)، شکست (گویه ۲۶-۳۰)، وابستگی/بی‌کفایتی (گویه ۳۱-۳۵)، گرفتار/خویشتن تحول‌نیافته (۳۶-۴۰)، آسیب‌پذیری نسبت به ضرر یا بیماری (گویه ۴۱-۴۵)، اطاعت (۴۶-۵۰)، ایثارگری (گویه ۵۱-۵۵)، بازداری هیجانی (گویه ۵۶-۶۰)، معیارهای سختگیرانه (گویه ۶۱-۶۵)، استحقاق/

بزرگ‌منشی (گویه ۷۰-۶۶) و خویش‌داری/ خودانضباطی ناکافی (گویه ۷۵-۷۱) توسط این پرسشنامه سنجیده می‌شود. در پژوهشی که توسط یانگ و همکاران انجام شد، ضریب پایایی بازآزمایی برای خرده مقیاسها ۷۸٪ تا ۵۱٪ و آلفای کرونباخ ۸۳٪ تا ۹۶٪ به دست آمد. روایی همگرا این پرسشنامه با مقیاس پریشانی روانشناختی (Depression, Anxiety, Stress Scale) با ضریب همبستگی ۰/۴۸ بود. نتایج تحلیل عاملی نیز از ساختار عاملی درونی پرسشنامه (۱۵ طرحواره) حمایت کرده است (۱۹). در تحقیقی در ایران، پرسشنامه طرحواره یانگ را روی ۷۰ نفر از زوجین اجرا شد و ضریب همسانی درون پرسشنامه از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۹۴ و برای ۱۵ طرحواره در دامنه بین ۰/۷۴ تا ۰/۹۵ گزارش شد. همچنین روایی صوری و محتوایی این ابزار مورد بررسی و تایید قرار گرفت (۲۵).

در پژوهش حاضر، برای تحلیل داده‌ها از روشهای ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر با بهره‌گیری از نرم افزار ایموس استفاده شد.

یافته‌ها

مطالعه حاضر بر روی ۳۴۱ دانشجوی انجام شد. از این بین ۲۲۲ نفر زن و ۱۱۹ نفر مرد با میانگین سنی گروه شرکت کننده ۲۷/۷۰ (انحراف استاندارد = ۸/۶۰) بود. ۵۲/۵٪ از شرکت کنندگان مجرد، ۳۹/۵٪ متأهل و مابقی وضعیت تاهل خود را اعلام نکرده بودند. نتایج مربوط به ماتریس همبستگی متغیرهای ضربه عشق، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و تنظیم هیجان در جدول شماره ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱: ماتریس همبستگی ضربه عشق، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و تنظیم هیجان

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱. حیطه طرد	۱						
۲. حیطه خودگردانی	۰/۵۱- **	۱					
۳. حیطه محدودیت مختل	۰/۴۱ **	۰/۴۳ **	۱				
۴. حیطه دیگر جهت مندی	۰/۴۶ **	۰/۶۲- **	۰/۴۶ **	۱			
۵. حیطه هوشیاری افراطی	۰/۴۷ **	۰/۵۴ **	۰/۶۰ **	۰/۵۷ **	۱		
۶. راهبردهای سازگارانه تنظیم هیجان	۰/۳۰- **	۰/۱۲- **	۰/۲۶- **	۰/۲۵- **	۰/۲۴- **	۱	
۷. راهبردهای ناسازگارانه تنظیم هیجان	۰/۳۲ **	۰/۱۷ **	۰/۲۵ **	۰/۲۱ **	۰/۳۶ **	۰/۴۴- **	۱
۸. ضربه عشق	۰/۱۲ *	۰/۳۰ **	۰/۱۲ *	۰/۲۶ **	۰/۱۶ **	۰/۲۳- **	۰/۱۲ *

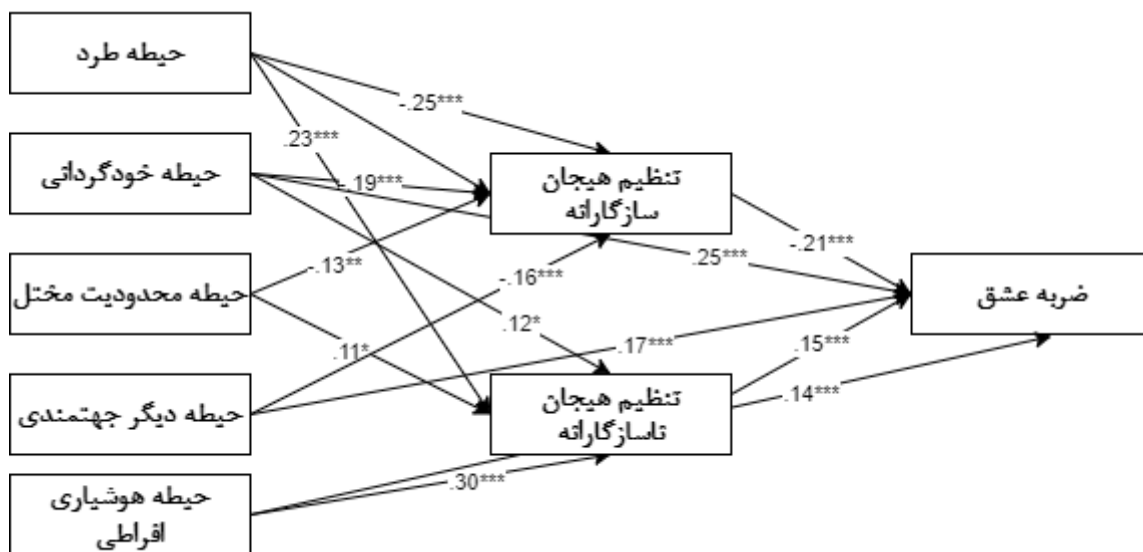
همانطور که نتایج مندرج در جدول ۱ نشان میدهد، ضریب همبستگی بین حیطه طرد (۰/۵۱)، حیطه خودگردانی (۰/۴۱)، حیطه محدودیت مختل (۰/۴۶)، حیطه دیگر جهتمندی (۰/۴۷)، حیطه هوشیاری افراطی، تنظیم هیجان سازگارانه (۰/۳۰) و تنظیم هیجان ناسازگارانه (۰/۳۲) با ضربه عشق در سطح ۰/۰۱ معنادار بود.

جهت آزمودن الگوی پیشنهادی نقش میانجی تنظیم رفتاری هیجان در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان ضربه عشق از روش تحلیل مسیر استفاده شد. برازش الگوی پیشنهادی با داده‌ها بر اساس شاخصهای برازندگی در جدول ۲ گزارش شده است. هرچه مقدار مجذور خی از صفر بزرگتر باشد، برازندگی مدل کمتر میشود و در واقع، مجذور خی معنیدار، تفاوت معنیدار بین کوواریانسهای مفروض و مشاهده شده را نشان میدهد. با وجود این، چون فرمول مجذور خی، حجم نمونه را دربردارد، مقدار آن در مورد نمونههای بزرگ متورم میشود و معمولاً به لحاظ آماری معنیدار میگردد. به این دلیل بسیاری از پژوهشگران مجذور خی را نسبت به درجه آزادی آن مورد بررسی قرار میدهند و معمولاً نسبت این دو مقدار عددی را به عنوان یک شاخص سرانگشتی نیکویی برازش استفاده میکنند. همچنین شاخصهای مهم دیگر مانند $AGFI$ ، GFI ، CFI ، NFI ، TLI ، IFI نیز در جدول ۲ گزارش شده است. در این شاخصها برازش ۰/۹ به بالا قابل قبول قلمداد میشوند. شاخص مناسب دیگر، شاخص میانگین مربعات خطای برآورد ($RMSEA$) است که بر اساس آن مقدار کمتر از ۰/۰۸ قابل قبول است و برای مدلهای بسیارخوب ۰/۰۵ و کمتر در نظر گرفته میشود.

جدول ۲: شاخصهای برازش مدل نقش واسطهای تنظیم رفتاری هیجان در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان ضربه عشق

X2	df	P	X2/df	RMSEA	GFI	AGFI	CFI	TLI	IFI	NFI
۴۳/۵۹	۲۱	۰/۰۱۶	۲/۸۳	۰/۰۶	۰/۸۸	۰/۹۷	۰/۹۴	۰/۹۰	۰/۹۳	۰/۸۹

با توجه به اطلاعات مربوط به جدول ۲، مقدار مجذور خی برابر با ۵۹/۴۳ بوده که در سطح $P > ۰/۰۱$ معنادار است. با توجه به بالا بودن حجم نمونه پژوهش، از نسبت خی دو بر درجه آزادی استفاده شد که مقدار آن برابر ۲/۸۳ بود. بر اساس این شاخص، عدد حاصل از این نسبت نباید بیش از ۳ باشد تا الگو مورد تأیید قرار گیرد. با توجه به اینکه نسبت مجذور خی به درجه آزادی کمتر از ۳ میباشد، میتوان گفت که داده‌های به دست آمده با الگوی فرضی مطابقت دارند. همچنین با توجه به سایر شاخصهای ارزیابی برازندگی الگو میتوان گفت الگو از برازش خوبی برخوردار است. در مدل مفهومی فرض میشود که طرحواره‌های ناسازگار اولیه از طریق تنظیم هیجان با نشانگان ضربه عشق رابطه دارند. شکل ۱ مسیره‌های مربوط به مدل فرضی نقش واسطهای تنظیم رفتاری هیجان در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان ضربه عشق را نشان میدهد. در این مدل اولیه، به دلیل اینکه برخی ضرایب مسیر معنادار نشدند، این مسیرها به منظور برازش بهتر مدل با داده‌ها حذف شدند. شکل ۲، مسیره‌های مدل فرضی نقش واسطهای تنظیم رفتاری هیجان در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان ضربه عشق را بعد از اصلاح نشان میدهد.

شکل ۲. مدل نهایی نقش واسطه‌های تنظیم هیجان در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان ضربه عشق
 جدول ۳: ضرایب استاندارد و غیراستاندارد مسیرهای مستقیم مدل فرضی نقش واسطه‌های تنظیم هیجان در رابطه
 بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر ضربه عشق

P	SE	نسبت بحرانی	برآورد		متغیر وابسته	مسیر	متغیر مستقل
			استاندارد	غیراستاندارد			
۰/۰۰۰	۰/۰۳۳	۴/۹۰-	۰/۲۵-	۰/۱۶-	راهبرد های سازگارا نه تنظیم هیجان	<---	حیطه طرد
۰/۰۰۰	۰/۰۲۳	۳/۹۰-	۰/۱۹-	۰/۱۱-	راهبرد های سازگارا نه تنظیم هیجان	<---	حیطه خودگردانی
۰/۰۰۸	۰/۰۲۹	۲/۶۷-	۰/۱۳-	۰/۱۵-	راهبرد های سازگارا نه تنظیم هیجان	<---	حیطه محدودیت مختل
۰/۰۰۱	۰/۰۵۹	۳/۱۸-	۰/۱۶-	۰/۱۸-	راهبرد های سازگارا نه تنظیم هیجان	<---	حیطه دیگر جهت مندی
۰/۲۴۵	۰/۰۴۱	۱/۱۶-	۰/۰۵-	۰/۰۶-	راهبرد های سازگارا نه تنظیم هیجان	<---	حیطه هوشیاری افراطی
۰/۰۰۰	۰/۰۵۶	۴/۷۴	۰/۲۳	۰/۱۱	راهبردهای ناسازگاران تنظیم هیجان	<---	حیطه طرد
۰/۰۱۲	۰/۰۴۰	۲/۵۲	۰/۱۲	۰/۰۵	راهبردهای ناسازگاران تنظیم هیجان	<---	حیطه خودگردانی

۰/۰۲۰	۰/۰۵۴	۲/۴۴	۰/۱۱	۰/۰۹	راهبردهای ناسازگارانه تنظیم هیجان	<---	حیطه محدودیت مختل
۰/۷۶۱	۰/۰۳۸	۰/۳۰	۰/۰۲	۰/۰۱	راهبردهای ناسازگارانه تنظیم هیجان	<---	حیطه دیگر جهت مندی
۰/۰۰۰	۰/۰۲۸	۶/۱۸	۰/۳۰	۰/۲۳	راهبردهای ناسازگارانه تنظیم هیجان	<---	حیطه هوشیاری افراطی
۰/۴۳۹	۰/۰۲۳	۰/۷۷	۰/۰۴	۰/۰۲	ضربه عشق	<---	حیطه طرد
۰/۰۰۰	۰/۰۴۷	۴/۷۶	۰/۲۵	۰/۱۱	ضربه عشق	<---	حیطه خودگردانی
۰/۷۰۲	۰/۰۴۶	۰/۳۸	۰/۰۲	۰/۰۲	ضربه عشق	<---	حیطه محدودیت مختل
۰/۰۰۱	۰/۰۴۵	۳/۲۱	۰/۱۷	۰/۱۵	ضربه عشق	<---	حیطه دیگر جهت مندی
۰/۰۰۱	۰/۰۴۴	۲/۸۹	۰/۱۴	۰/۱۱	ضربه عشق	<---	حیطه هوشیاری افراطی
۰/۰۰۰	۰/۰۶۱	۴/۱۲-	۰/۲۱-	۰/۱۷-	ضربه عشق	<---	راهبردهای سازگارانه تنظیم هیجان
۰/۰۰۱	۰/۰۴۳	۳/۰۲	۰/۱۵	۰/۰۸	ضربه عشق	<---	راهبردهای ناسازگارانه تنظیم هیجان

ری‌الکترونیکی و نورسانات بورس اوراق بهادار

پس از بررسی و تأیید الگو برای آزمون معناداری ضرایب از دو شاخص جزئی نسبت بحرانی CR و P استفاده شده است. بر اساس سطح معناداری ۰/۰۵، مقدار بحرانی باید بیشتر از ۱/۹۶ یا کمتر از ۱/۹۶- باشد و مقدار پارامتر غیر از این در الگو مهم شمرده نمی‌شود. همچنین مقادیر کوچکتر از ۰/۰۵ برای مقدار P حاکی از تفاوت معنادار مقدار محاسبه شده برای ضرایب مسیر با مقدار صفر در سطح ۹۵ درصد است. بر اساس شاخصهای ذکر شده، همانگونه که نتایج جدول ۳ نشان میدهند، همه ضرایب مسیر بجز مسیر حیطه هوشیاری افراطی به راهبردهای سازگارانه تنظیم هیجان، حیطه دیگر جهت مندی به راهبردهای ناسازگارانه تنظیم هیجان و مسیر حیطه طرد و حیطه محدودیت مختل به ضربه عشق در سطح کمتر از ۰/۰۵ معنادار بود.

جدول ۴: ضرایب استاندارد و غیراستاندارد مسیرهای غیرمستقیم مدل فرضی نقش واسطه‌ای تنظیم هیجان در رابطه

بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر ضربه عشق

مسیرها	B	β	حد پایین	حد بالا
اثر غیرمستقیم حیطه طرد بر ضربه عشق	۰/۱۲۸	۰/۱۵۳	۰/۲۶۳-	۰/۱۱۸-
اثر غیرمستقیم حیطه خودگردانی بر ضربه عشق	۰/۱۰۶	۰/۱۳۹	۰/۰۶۰	۰/۱۷۳
اثر غیرمستقیم حیطه محدودیت مختل بر ضربه عشق	۰/۰۶۷	۰/۱۰۳	۰/۱۸۲-	۰/۰۳۹-
اثر غیرمستقیم حیطه دیگر جهت مندی بر ضربه عشق	۰/۰۸۹	۰/۱۱۷	۰/۲۳۹-	۰/۱۰۶-

برای تعیین معینداری روابط و اسطه‌های و اثر غیرمستقیم متغیر مستقل بر متغیرهای وابسته از طریق متغیر میانجی از روش بوت استرپ استفاده گردید که نتایج آن در جدول ۴ آمده است. ارزیابی اثرات غیرمستقیم با استفاده از روش بوت استرپ نشان می‌دهد که اثرات طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر ضربه عشق، با توجه به اینکه حد بالا و حد پایین در آنها صفر را در برنمی‌گیرند (صفر درون این فاصله اطمینان قرار نمی‌گیرد)، به واسطه تنظیم هیجان میانجیگری میشوند؛ بنابراین رابطه غیرمستقیم طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر ضربه عشق به واسطه تنظیم هیجان معنادار است.

بحث

مطالعه حاضر با هدف بررسی نقش واسطه‌های تنظیم هیجان در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان ضربه عشق انجام شد. نتایج پژوهش نشان داد که طرحواره‌های ناسازگار اولیه با نشانگان ضربه عشق دارای رابطه مثبت معنادار بودند. این یافته با نتایج مطالعات قبلی [۱۴-۱۲] مبنی بر تاثیر طرحواره‌های ناسازگار اولیه در شکلگیری و دوام روابط بین فردی و ماهیت آن و نوع واکنش افراد نسبت به اینگونه روابط همسو است. **Abdolmohammadi** و همکاران [۱۲] در بررسی خود بر روی دانشجویان نشان دادند که طرحواره‌های ناسازگار اولیه در این افراد میتواند پیش بین ناگویی هیجانی و ناتوانی آنها در ابراز هیجانات و در نتیجه ناتوانی شان در برقراری و حفظ روابط بین فردی باشد. **Kahouei** و همکاران [۱۳] در مطالعه خود در دانشجویان علوم پزشکی نشان دادند که در این افراد طرحواره‌های ناسازگار اولیه میتواند پیش بین انزوای اجتماعی و دوری از روابط بین فردی و گرایش به رفتارهای اعتیادی از جمله اعتیاد به اینترنت باشد. **Samkhaniani** و همکاران [۱۴] در یک مطالعه در افراد با اختلال هویت جنسی نشان دادند که طرحواره‌های ناسازگار اولیه به ویژه طرحواره طرد در این افراد با مشکلات آنها در برقراری روابط بین فردی موفق و احساس تنهایی در آنها رابطه مستقیم دارد.

طرحواره‌های ناسازگار اولیه می‌توانند به راحتی خود را در جریان یک رابطه بین فردی از جمله روابط با بار عاطفی همچون روابط عاشقانه نشان دهند و باعث تأثیر در کنش وری رابطه شوند. روابط عاشقانه و رومانیتیک را می‌توان فضایی با بار هیجانی بالا دانست که به خوبی می‌تواند فعال‌کننده طرحواره‌های ناسازگار اولیه باشد. هر مرحله از فرایند یک رابطه عاشقانه از آشنایی با یک فردی خاص از جنس مخالف و جذب شدن به وی، انتخاب او به عنوان یک دوست و شریک زندگی و ماهیت روابط و تجارب شکل گرفته با وی همگی تحت تاثیر طرحواره‌های ناسازگار اولیه قرار دارند و در واقع افراد جذب افراد و روابطی می‌شوند که از طریق آن طرحواره‌ها تداوم می‌یابند [۱۲]. هر یک از طرفین رابطه علاوه بر طرحواره‌هایی که با خود به رابطه می‌آورند در ارتباط فعلی خود و بر اساس تجارب موجود ممکن است طرحواره‌هایی بوجود آورند که خاص این رابطه هستند. در واقع هر یک از طرفین در برخورد با یکدیگر به گونه‌ای ظاهر میشوند که طرحواره‌های آنها تأیید گردد و ماهیت ناسازگار طرحواره‌ها زمانی آشکار می‌شود که افراد در روند زندگی خود و در تعامل با جنس مخالف و رابطه عاشقانه به گونهای عمل می‌کنند که تداعی‌کننده و استحکام بخش طرحواره‌های ناسازگار آنهاست و همین طرحواره‌ها میتواند تا جایی پیش رود که در فرایند رابطه تداخل ایجاد کند و موجب از هم گسستن آن شود و پس از آن هم با

ایجاد هیجانات منفی و شدید به تشدید این شکست عشقی و دردناک بودن آن دامن بزند و فرد را دچار نشانگان ضربه عشق سازد [۱۳]. طرحواره‌های ناسازگار اولیه همچون طرحواره محرومیت هیجانی، طرد، بی‌اعتمادی، نقص و شرم، وابستگی و بی‌کفایتی، اطاعت و بازداری هیجانی با به راه انداختن الگوهای شناختی و رفتاری و عاطفی نابهنجار و در نتیجه کاهش عواطف مثبت، اعتماد به نفس و سازگاری به ویژه در شرایط تنش زا می‌توانند در افزایش نارضایتی از روابط عشقی و اختلال در روند آن و در نهایت شکست رابطه و تجربه نشانگان ضربه عشقی نقش مهمی داشته باشند [۱۴]. به طور مثال، افرادی که طرحواره رهاشدگی دارند بیشتر از برقراری روابط صمیمانه اجتناب می‌کنند چون می‌ترسند که فرد مورد نظر را از دست بدهند. آنها ممکن است بیشتر جذب افرادی شوند که نمی‌تواند متعهد باشد و رابطه پایداری برقرار کند و بدین طریق روابطشان به شکست منتهی شده و طرحواره آنها تایید می‌گردد. معمولاً چنین افرادی پس از شکست عاطفی نیز بیش از دیگران و همچنین به مدت طولانی‌تر درگیر آن تجربه شکست شده و خود را بخاطر آن رویداد سرزنش می‌کنند و با تجربه عواطف منفی و شدید به طرحواره ناسازگار خود قوت بخشیده و بیش از قبل در معرض شکست عاطفی مجدد قرار می‌گیرند [۱۵].

نتایج پژوهش نشان داد که راهبرد سازگارانه تنظیم رفتاری هیجان با نشانگان ضربه عشق دارای رابطه منفی معنادار است. این یافته با نتایج مطالعات قبلی مبنی بر تأثیر تنظیم هیجان در شکل‌گیری و تداوم روابط بین فردی از جمله روابط روماتیک و واکنش افراد نسبت به گسستگی این نوع از روابط [۲۲، ۲۳، ۲۶] همسو است. همچنین نتایج نشان داد که تنظیم هیجان در رابطه طرحواره ناسازگار اولیه و نشانگان ضربه عشق دارای نقش میانجی است. رجبی و نیکپور [۲۲] در یک پژوهش به مقایسه اثربخشی آموزش تنظیم هیجان و تحلیل روابط متقابل بر مشکلات ناشی از شکست عاطفی در دانشجویان پرداختند و نشان دادند که آموزش تنظیم هیجان در دانشجویان با کمک به آنها برای بکارگیری راهبردهای تنظیم هیجان انطباقی‌تر، به کاهش بیشتر مشکلات ناشی از شکست عاطفی کمک می‌کند. دهقانی فرد و خسروپور [۲۳] در یک مطالعه به بررسی همبستگی بین تجارب اولیه مربوط به رابطه والد-فرزند، تنظیم هیجان و نشانگان ضربه عشق پرداختند و به این یافته دست پیدا کردند که در افرادی که از کیفیت مثبت رابطه والد-فرزند خبر می‌دهند، در یک رابطه عاطفی نسبت به افراد با کیفیت منفی رابطه والد-فرزند به احتمال کمتر دچار تجربه نشانگان ضربه عشق میشوند و تنظیم هیجانی در این بین دارای نقش میانجی است، به طوری که کیفیت مثبت رابطه والد-فرزند با تأثیر بر روی تقویت راهبردهای تنظیم هیجان می‌تواند احتمال بروز نشانگان ضربه عشق را کاهش دهد. Fisher و همکاران [۲۶] در مطالعه‌ای به بررسی اثرات سیستم پاداش مغزی بر تجارب افراد در روابط روماتیک پرداختند و نشان دادند که در افرادی که سیستم پاداش مغزی دچار نقص عملکرد باشد، با ایجاد هیجانات منفی می‌تواند زمینه شکست عاطفی را فراهم آورد و برخوردار فرد از راهبردهای سازش یافته تنظیم هیجان می‌تواند تا حد زیادی از بروز این تجارب منفی پیشگیری کند.

تنظیم هیجان انطباقی به افراد اجازه می‌دهد با کنترل و تنظیم بار هیجانات و عواطف منفی و پریشان‌کننده که معمولاً بازدارنده عملی منطقی و سازنده هستند، تحمل شرایط بحرانی و حاد درمانده‌کننده برای فرد آسان شود. توانایی تنظیم هیجانی به افراد در برقراری روابط بین فردی سالم و بکارگیری راهبردهایی جهت حفظ و تداوم آن کمک می‌کند و در صورت بروز شرایط بهم‌زننده رابطه و از هم گسستگی روابط نیز به فرد برای غلبه سریعتر و بهتر بر هیجانات منفی و ایجاد ثبات هیجانی در خود و بازگشت به شرایط باثبات قبلی کمک می‌کند. اگر هیجانات متناسب

با موقعیت و شرایط باشند باعث واکنش مثبت و در غیر این صورت باعث واکنش منفی میشوند [۲۳]. بنابراین زمانی که هیجانات شدید یا طولانی میشوند یا با شرایط سازگار نیستند، نیاز به تنظیم کردن آنها ضروری است و انواع راهبردهای شناختی و رفتاری تنظیم هیجان در مقابله سازنده با پیامدهای عاطفی و هیجانی ناشی از شکست عشقی در طی دوران نوجوانی و جوانی کمک کننده هستند. طرحواره ناسازگار اولیه و تجربه اولیه منفی می تواند زمینه ساز الگوهای شناختی مخربی در فرد باشد که با ایجاد احساس ضعف و شکست و و ناامنی موجب شوند فرد در تعامل مثبت با دیگران در ابراز احساسات و حل مسائل مشکل داشته باشد و قادر نباشد در مواجهه با شرایط استرسزا و موقعیتهای پر تنش زندگی از راهبردهای مقابله‌ای کارآمد استفاده کند و با مدیریت شرایط از تشدید بحران و پیامدهای نامطلوب آن بکاهد [۱۷]. چنین موقعیتهای تنش‌زایی گویای ایجاد شرایطی هستند که میتوانند فرد را مستعد بروز هیجانات منفی سازند و بکارگیری راهبردهای نامناسب تنظیم هیجان جهت غلبه هیجانات منفی میتواند موجب بروز شرایطی غیرقابل کنترل شود و طرحواره ناسازگار اولیه میتوانند با ایجاد هیجانات منفی و فلج ساختن الگوی فکری منطقی زمینه فعال شدن چنین راهبردهایی را فراهم سازند. در واقع طرحواره ناسازگار اولیه پیش بینی کننده نیرومند راهبردهای تنظیم هیجان هستند. افراد بر اساس تجارب اولیه خود با والدینش، انتظاراتی را از تعامل خود با آنها شکل میدهند و این انتظارات را به صورت بازنماییهای ذهنی از خود و دیگران درونی سازی میکنند [۱۵]. بنابراین ارتباط منفی و دردناک با والدین عامل ایجاد طرحواره ناسازگار اولیه و تصویر و بازنمایی ذهنی منفی از خود و دیگران میشود و خود به عنوان فردی ناتوان و ضعیف و با نقصهای زیاد و اطرافیان به صورت افرادی غیر قابل اعتماد ادراک میشوند که هنگام نیاز و دشواری فرد را رها میکنند [۱۶]. از این رو هنگام تهدید و بروز مشکلاتی مانند شکست عاطفی، طرحواره ناسازگار اولیه افراد با ایجاد هیجانات منفی و مختل ساختن عملکرد طبیعی فرد توان تنظیم هیجانات منفی و استفاده از راهبردهای موثرتر کاهش مییابد و بدین طریق با افزایش تشدید درد روانی ناشی از آن رویداد منفی، احتمال نشانگان ضربه عشق نیز در فرد افزایش می یابد [۲۶].

نتیجه گیری

بر اساس نتایج پژوهش، طرحواره ناسازگار اولیه با نشانگان ضربه عشق دارای رابطه مثبت معنادار بودند. همچنین نتایج نشان داد راهبرد سازگارانه تنظیم رفتاری هیجان با نشانگان ضربه عشق دارای رابطه منفی معنادار است و تنظیم هیجان در رابطه طرحواره ناسازگار اولیه و نشانگان ضربه عشق دارای نقش میانجی است. در زمینه کمک به افراد دچار نشانگان ضربه عشق، متخصصان حوزه سلامت میتوانند با توجه به نتایج این مطالعه با طراحی و بکارگیری مداخلات مربوط به اصلاح طرحواره ناسازگار اولیه و همچنین آموزش راهبردهای تنظیم رفتاری هیجان این افراد را در غلبه بر آسیبهای روانی احتمالی و درمان نشانگان ضربه عشق یاری برسانند.

سپاسگزاری

این مقاله مستخرج از رساله دکترای روانشناسی بالینی مصوب در کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز با کد اخلاق IR.IAU.SHIRAZ.REC.۱۳۹۹,۰۴۰ میباشد. بدین وسیله از تمامی دانشجویان شرکت کننده در پژوهش که ما را در انجام پژوهش همکاری نمودند، تشکر و قدردانی میشود.

تضاد منافع

بین نویسندگان هیچ گونه تعارضی در منافع وجود ندارد.

۱. Hudson NW, Lucas RE, Donnellan MB. The highs and lows of love: Romantic relationship quality moderates whether spending time with one's partner predicts gains or losses in well-being. *Personality and social psychology bulletin*. 2020 Apr;46(4):572-89.
۲. Quintard V, Jouffe S, Hommel B, Bouquet CA. Embodied self-other overlap in romantic love: a review and integrative perspective. *Psychological research*. 2021 Apr;85(3):899-914.
۳. Durdiaková JB, Celec P, Koborová I, Sedláčková T, Minárik G, Ostatníková D. How do we love? Romantic love style in men is related to lower testosterone levels. *Physiological research*. 2017 Jul 1;66(4):695-703.
۴. Ghazinejad N, Asayesh MH, Bahonar F. Explanation of Cognitive Reactions in Girls with Love Trauma Syndrome: A Phenomenological Study. *Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal (RRJ)*. 2020 Mar 10;9(1):97-106.
۵. Behdost P, Kargar K, Ziaaddini Z, Salimi H. The effectiveness of spiritual-religious psychotherapy on love trauma syndrome and acceptance in female students with love failure. *Health, Spirituality and Medical Ethics*. 2019 Jun 10;6(2):45-51.
۶. Aghajani MJ, Akbari B, Khalatbari J, Sadighi A. Effectiveness of Group Logo therapy on Symptoms of love Trauma and Emotion Cognitive Regulation of the Girls suffering from Emotional Failure. *Armaghane danesh*. 2018 Oct 10;23(4):428-44.
۷. Karimi S, Jahan J, Pourmohammad Ghouchani K, Azadi F, Alizadeh M, RanjbarSudejani Y. Effectiveness of Reality Group Therapy on Attitudes to the Opposite Sex in Female Students with love Trauma Syndrome. *Journal of Psychological Studies*. 2020 Apr 20;16(1):141-56.
۸. Bach B, Lockwood G, Young JE. A new look at the schema therapy model: organization and role of early maladaptive schemas. *Cognitive behaviour therapy*. 2018 Jul 4;47(4):328-49.
۹. Pilkington PD, Bishop A, Younan R. Adverse childhood experiences and early maladaptive schemas in adulthood: A systematic review and meta-analysis. *Clinical Psychology & Psychotherapy*. 2021 May;28(3):569-84.
۱۰. van Wijk-Herbrink MF, Bernstein DP, Broers NJ, Roelofs J, Rijkeboer MM, Arntz A. Internalizing and externalizing behaviors share a common predictor: The effects of early maladaptive schemas are mediated by coping responses and schema modes. *Journal of abnormal child psychology*. 2018 Jul;46(5):907-20.
۱۱. Mohammad Beigi A, Bakhtiari M, Mohammadkhani S, Sadeghi Z. The relation between early maladaptive schema and procrastination and mental health of medical and non-medical students of Shahid Beheshti university of medical sciences. *Journal of Mazandaran University of Medical Sciences*. 2013 Feb 10;22(97):26-34.
۱۲. Abdolmohammadi K, Hosseinzadeh M, Abadi FG, Khaleghi M. Investigating the Relationship between Alexithymia and Early Maladaptive Schema among University Students in Tabriz. *European Online Journal of Natural and Social Sciences*. 2016 Apr 1;5(2):399.
۱۳. Kahouei M, Paknazar F, Alimohammadi M, Mosayebi G. Relationship Between the Early Maladaptive Schema and Social Networks Addiction Among Semnan University of Medical Sciences Students. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2020 Jul 10;26(2):228-39.

۱۴. Samkhanian E, Khalatbari J, Arkiyan F. The Relationship between the disconnection and rejection domain of early maladaptive schemas with defense mechanisms in individuals with gender identity disorder. *Life Science Journal*. 2013;10(1s).
۱۵. Vanderlind WM, Millgram Y, Baskin-Sommers AR, Clark MS, Joormann J. Understanding positive emotion deficits in depression: From emotion preferences to emotion regulation. *Clinical psychology review*. 2020 Mar 1;76:101826.
۱۶. Hajal NJ, Paley B. Parental emotion and emotion regulation: A critical target of study for research and intervention to promote child emotion socialization. *Developmental Psychology*. 2020 Mar;56(3):403.
۱۷. Cludius B, Mennin D, Ehring T. Emotion regulation as a transdiagnostic process. *Emotion*. 2020 Feb;20(1):37.
۱۸. Lazarus R. Coping strategies. In *Illness Behavior 1986* (pp. 303-308). Springer, Boston, MA.
۱۹. Bamonti P, Conti E, Cavanagh C, Gerolimatos L, Gregg J, Goulet C, Pifer M, Edelstein B. Coping, cognitive emotion regulation, and burnout in long-term care nursing staff: a preliminary study. *Journal of Applied Gerontology*. 2019 Jan;38(1):92-111.
۲۰. Kraaij V, Garnefski N. The behavioral emotion regulation questionnaire: development, psychometric properties and relationships with emotional problems and the cognitive emotion regulation questionnaire. *Personality and Individual Differences*. 2019;137:56-61.
۲۱. Kline RB. *Structural equation modeling*. 2006.
۲۲. Rajabi S, Nikpoor N. Comparison of the effectiveness of the transactional analysis training and emotion regulation on the improvement of love trauma syndrome: Dealing with the problems caused by the separation and love break up. *Archives of Psychiatry and Psychotherapy*. 2018;20(4):17-28.
۲۳. Dehghani M, Atef-Vahid M, Gharaee B. Efficacy of short-term anxiety-regulating psychotherapy on love trauma syndrome. *Iran J Psychiatry Behav Sci*. 2011; 5(2):18-25.
۲۴. Young JE, Brown G. *Young Schema Questionnaire-Short Form; Version 3*. Psychological Assessment. 2005.
۲۵. Sadooghi Z, Aguilar-Vafaie ME, Rasoulzadeh Tabatabaie K, Esfahanian N. Factor analysis of the young schema questionnaire-short form in a nonclinical Iranian sample. *Iranian journal of psychiatry and clinical psychology*. 2008;14(2):214-9.
۲۶. Fisher HE, Brown LL, Aron A, Strong G, Mashek D. Reward, addiction, and emotion regulation systems associated with rejection in love. *Journal of neurophysiology*. 2010;104(1):51-60.